

Sprawozdanie z realizacji Programu Współpracy Powiatu Ostrołęckiego z Organizacjami Pozarządowymi za 2023 rok

W celu realizacji swoich zadań samorząd powiatu ostrołęckiego współpracuje z organizacjami pozarządowymi. Współpraca ta przybiera różne formy i realizowana jest głównie w dziedzinach kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, kultury fizycznej, nieodpłatnej pomocy prawnej, promocji powiatu, turystyki, ochrony zdrowia, rynku pracy i pomocy społecznej. Ramy współpracy określa program, który co roku uchwalany jest przez Radę Powiatu w Ostrołęce zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2023 r., poz. 571). Program Współpracy Powiatu Ostrołęckiego z Organizacjami Pozarządowymi na 2022 rok przyjęty został Uchwałą Nr LV/389/2022 Rady Powiatu w Ostrołęce z dnia 28 listopada 2022 roku.

Na terenie powiatu programem objętych jest **287** organizacji pozarządowych, w tym 4 związki stowarzyszeń, 18 fundacji, 60 stowarzyszeń społeczno-kulturalnych, 4 zespoły folklorystyczne, 1 klub seniora, 8 stowarzyszeń oświatowo-edukacyjnych, 7 stowarzyszeń opiekuńczo-wychowawczych, 1 stowarzyszenie pieczy zastępczej, 3 stowarzyszenia działające na rzecz ochrony zwierząt i ochrony przyrody, 3 stowarzyszenia historyczne, 1 stowarzyszenie informatyczno-internetowe, 1 stowarzyszenie bractwa bartnego, 1 stowarzyszenie producenckie, 1 stowarzyszenie pilotów, 1 klub motocyklowy, 2 kluby kolarskie, 4 stowarzyszenia sportowe, 2 stowarzyszenia strzelectwa sportowego, 60 uczniowskich klubów sportowych, 22 kluby sportowe, 3 akademie piłkarskie oraz 80 ochotniczych straży pożarnych (dane z ewidencji stowarzyszeń prowadzonej przez Starostę Ostrołęckiego, stan na dzień 31.12.2023.). Realizatorami współpracy ze strony administracji samorządowej są poszczególne wydziały Starostwa Powiatowego w Ostrołęce oraz jednostki organizacyjne powiatu w ramach własnych kompetencji. Koordynacja współpracy wpisana została w zakres działania Wydziału Promocji i Rozwoju.

Corocznie budżet powiatu wspiera działania organizacji pozarządowych środkami finansowymi, w ramach których wydatki w ostatnich latach wynosiły:

- 2020 r.- 391 808,07 zł, w tym dotacje 269 383,90 zł (kultura, sport, pomoc społeczna, pomoc prawna).
- 2021 r. – 441 406,33 zł, w tym dotacje 355 360,00 zł (kultura, sport, pomoc społeczna, pomoc prawna).
- 2022 r. – 619 708,32 zł, w tym dotacje 394 360,00 zł (kultura, sport, pomoc społeczna, pomoc prawna);
- 2023 r. – 782 052,56 zł, w tym dotacje 396 571,68 zł (kultura, sport, pomoc społeczna, pomoc prawna);

Należy zaznaczyć, że corocznie w ramach programu planowane są w budżecie powiatu środki w formie dotacji na realizację zleconych zadań w obszarach uznanych za priorytetowe. W 2023 roku

zaplanowano środki na dotację w 4 obszarach: kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, kultura fizyczna, pomoc społeczna oraz udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej.

Głównym celem Program Współpracy Powiatu Ostrołęckiego z Organizacjami Pozarządowymi na 2023 rok było kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym powiatu, poprzez budowanie partnerstwa między samorządem i organizacjami pozarządowymi, a w szczególności tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców, podnoszenie skuteczności i efektywności działań w sferze działań publicznych, wzmocnienie pozycji organizacji i zapewnienie im równych z innymi podmiotami szans w realizacji zadań publicznych poprzez wspieranie i powierzanie im zadań z jednoczesnym zapewnieniem odpowiednich środków na ich realizację, integracja organizacji realizujących zadania publiczne, uzupełnianie działań powiatu w zakresie nie objętym przez struktury samorządowe.

Dążenie do wyznaczonych celów realizowane było poprzez budowanie partnerstwa pomiędzy samorządem powiatowym i organizacjami pozarządowymi, głównie w dziedzinach kultury fizycznej oraz kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, co jest konsekwencją braku instytucji samorządowych zajmujących się tymi zadaniami. Jednocześnie współpracę z organizacjami pozarządowymi realizowały jednostki organizacyjne powiatu, takie jak Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz Powiatowy Urząd Pracy, w ramach swoich kompetencji określonych odrębnymi ustawami o pomocy społecznej, promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W ramach określonych w programie priorytetów realizowane były następujące formy współpracy:

1. Współpraca finansowa:

1.1. Zlecenie realizacji zadań organizacjom pozarządowym.

Samorząd powiatowy zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie stosuje procedury zlecania zadań publicznych organizacjom pozarządowym. Zlecenie zadań odbywa się na zasadzie powierzania lub wspierania przedsięwzięć wraz z udzieleniem dotacji na ich realizację. W 2023 roku procedury zlecania zastosowane zostały w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, kultury fizycznej, pomocy prawnej i pomocy społecznej. W ramach otwartego konkursu ofert, ogłoszonego przez Zarząd Powiatu w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz kultury fizycznej, zleconych zostało do realizacji **12 zadań publicznych w zakresie kultury na łączną kwotę w wysokości 93 000,00 zł oraz 10 zadań w zakresie kultury fizycznej na łączną kwotę w wysokości 79 191,68 zł.** Przyznano również 1 dotację na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej na łączną kwotę w wysokości **126 060,00 zł** oraz dotację na warsztaty terapii zajęciowej "Otwarte Serca" w wysokości **98 320,00 zł.** Szczegółowy wykaz dotacji przedstawia tabela Nr 1 „Dotacje udzielone organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych w 2023 roku”.

Powiat wspierał również finansowo organizacje pozarządowe jako współorganizator różnych wydarzeń o charakterze kulturalnym, społeczno-gospodarczym i sportowym.

1.2. Przyznawanie nagród rzeczowych i finansowych Starosty Ostrołęckiego oraz zakup usług

Organizacje pozarządowe mają możliwość wnioskowania do Zarządu Powiatu o przyznawanie nagród, wyróżnień i o współorganizację różnych wydarzeń na podstawie zasad określonych w następujących aktach prawa miejscowego: Uchwała Rady Powiatu Nr XXI/139/2016 z dnia 17 czerwca 2016 r. w sprawie określenia zasad, wysokości oraz trybu przyznawania wyróżnień, nagród pieniężnych lub rzeczowych za szczególne osiągnięcia sportowe dla osób fizycznych, trenerów oraz innych osób wyróżniających się osiągnięciami w działalności sportowej; Uchwała Rady Powiatu Nr XXIII/157/2016 z dnia 26 sierpnia 2016 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania nagród pieniężnych za szczególne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury; Uchwała Zarządu Powiatu Nr 823/2022 z dnia 17 maja 2022 r. w sprawie zasad współorganizacji przez Powiat Ostrołęcki imprez w dziedzinie kultury, kultury fizycznej i turystyki organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego lub ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, osoby prawne lub fizyczne.

Organizacjom pozarządowym w 2023 roku przyznano **4199** nagród dla laureatów różnych wydarzeń promocyjnych, turystycznych, kulturalnych, sportowych i ochrony zdrowia na łączną kwotę **160 530,89 zł**. Szczegółowy wykaz nagród przedstawia tabela Nr 2 „Nagrody przyznane organizacjom pozarządowym w 2023 roku”. Ponadto Powiat jako współorganizator imprez kulturalnych, sportowych oraz promocyjnych pokrywał koszty związane z zakupem usług na realizację różnych przedsięwzięć m.in. pokrycie kosztów transportu, koncertów, stref sportowych, przygotowaniem cateringu i potraw regionalnych na łączną kwotę **224 949,99 zł**.

2. Współpraca pozafinansowa.

Samorząd powiatu współpracuje z organizacjami pozarządowymi zgodnie z zapisami programu współpracy na podstawie indywidualnych wniosków organizacji lub w ramach realizacji bieżących zadań własnych. Współpraca pozafinansowa oparta jest na wymianie informacji o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych działań, udzielaniu pomocy w pozyskiwaniu środków finansowych na realizację zadań publicznych z innych źródeł niż dotacja budżetu powiatu, organizowaniu szkoleń lub udziale przy organizowaniu szkoleń, konferencji, spotkań służących wymianie doświadczeń, mających na celu podniesienie sprawności funkcjonowania i profesjonalizację działań organizacji, promowaniu działalności organizacji, udzielaniu pomocy w nawiązywaniu kontaktów i współpracy organizacji w skali lokalnej, regionalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej, tworzeniu wspólnych zespołów zadaniowych o charakterze opiniującym, doradczym i inicjatywnym. W ramach tak sformułowanych zapisów programu w 2023 roku zrealizowane zostały następujące działania:

2.1. W ramach współpracy z organizacjami powiat występował jako współorganizator wielu wydarzeń kulturalnych i imprez sportowych.

2.2. Podczas prac związanych z opracowaniem rocznego programu współpracy na 2021 rok przeprowadzone zostały konsultacje społeczne. W określonym terminie organizacje pozarządowe miały możliwość wnoszenia własnych uwag oraz postulatów określających zmiany warunków współpracy w ramach programu. W okresie trwania konsultacji wpłynęło jedno zgłoszenie opinii i uwag do przedłożonego dokumentu. Zgłoszone uwagi dotyczyły:

- udzielania Honorowego Patronatu Starosty Ostrołęckiego działaniom prowadzonym przez organizacje pozarządowe;
- prowadzenie ewidencji stowarzyszeń i klubów sportowych na podstawie odrębnych przepisów, w tym sprawowanie nadzoru nad ww. organizacjami.”

Mając na uwadze fakt, iż powyższe propozycje mieszczą się w zakresie przedmiotowym „Programu Współpracy Powiatu Ostrołęckiego z organizacjami pozarządowymi na 2023 rok”, który to zakres wskazany został w art. 4 ust.1 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, a także są zgodne z zadaniami powiatu wskazanymi w ustawie o samorządzie powiatowym, uwzględniono zgłoszone uwagi w przedmiotowym dokumencie.

2.3. W celu płynnego porozumiewania się samorządu powiatu z organizacjami pozarządowymi na stronie internetowej powiatu ostrołęckiego www.powiatostrolecki.pl prowadzona jest podstrona pn. „NGO”. Promowane są tu działania podejmowane przez lokalne organizacje oraz systematycznie zamieszczane informacje o organizowanych wspólnie z organizacjami imprezach, spotkaniach czy zawodach. Na stronie znajduje się również baza danych o organizacjach pozarządowych, tworzona na podstawie formularza wypełnianego elektronicznie. Organizacje posiadają również możliwość bieżącego śledzenia działalności organów powiatu, analizując biuletyn informacji publicznej powiatu, gdzie publikowane są uchwały Rady Powiatu i Zarządu Powiatu. W 2023 roku strona internetowa powiatu zanotowała łącznie **292 046 odsłon**, co daje średnio w miesiącu 24 337 wejść. W roku obowiązywania programu organizacje sukcesywnie informowane były o planowanych działaniach samorządu, możliwościach finansowania własnych działań ze źródeł zewnętrznych, w tym funduszy strukturalnych. Udzielono organizacjom szeregu konsultacji z zakresu procedur ubiegania się o dotacje, zarówno w ramach budżetu powiatu, jak również budżetu samorządu województwa mazowieckiego czy innych źródeł zewnętrznych.

2.4. W ramach organizacji szkoleń, konferencji, spotkań służących wymianie doświadczeń, mających na celu podniesienie sprawności funkcjonowania i profesjonalizacji działań organizacji samorząd uczestniczył w spotkaniach dotyczących tematyki organizacji pozarządowych. Jednocześnie w roku obowiązywania programu samorząd powiatowy zaprosił organizacje do udziału w posiedzeniach Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Powiatowej Rady Zatrudnienia, a także tworzył zespoły robocze, głównie w dziedzinie pomocy społecznej.

2.5. Polityka samorządu powiatu w zakresie współpracy i wspierania organizacji pozarządowych dotyczy również współtworzenia i udziału w stowarzyszeniach. W 2023 roku powiat uczestniczył jako członek zwyczajny w pracach następujących stowarzyszeń: Kurpiowska Organizacja Turystyczna –

w ramach której rozwijana jest informacja i promocja turystyczna powiatu, Związek Kurpiów – w ramach którego realizowane jest zadanie promowania, kultywowania i zachowania naszego kurpiowskiego dziedzictwa.

2.6. Jednocześnie przedstawiciele organów powiatu w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi uczestniczyli w większości imprez społeczno-kulturalnych, organizowanych na terenie powiatu.

3. Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej w 2023 r. na terenie powiatu ostrołęckiego prowadzone było przez organizację pozarządową FUNDACJĘ TOGATUS PRO BONO z siedzibą w Olsztynie i odbywało się w GOPS w Goworowie, a w Centrum Usług Społecznych w Myszyńcu udzielane było nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Łącznie w 2023 roku udzielono 378 porad prawnych z czego 124 przez organizację pozarządową. Najwięcej porad dotyczyło: prawa rodzinnego (62), prawa cywilnego (204), oraz prawa karnego (40).

Program współpracy powiatu ostrołęckiego z organizacjami pozarządowymi pozwala na realizację wielu społecznie uzasadnionych działań oraz wzmacnia ich efekty. Nawiązywanie z trzecim sektorem współpracy w celu realizacji zadań powiatu przynosi wiele korzyści i jest tym bardziej cenne w sytuacji braku instytucji publicznych działających w sferze kultury i ochrony dziedzictwa narodowego czy kultury fizycznej.